

Uredništvo: ulica sv. Frančiška
 14. junija 1923. L. nadstropje.
 plačnina se ne sprejema, plačnina
 Anton Garbec. — Lastnik
 značilna na mestu L. 7. — 3. nadstropje
 za izposojnino mesečno 4 lre v gotovini

KRIEG!

Malo čuden naslov! Pa ko vemo, da nemški «Krieg» pomeni po naše — vojno, poreče vsakdo: zakaj nisi napisal — vojna, da bi vsi razumeli?

Ta prigovor je povsem upravičen. Vendar naj ostane Krieg! Kasneje povemo, zakaj.

Najprej naj omenimo stvar, ki je v tesni zvezi s tem: hočemo nekaj reči o bitki na Piave. Te dni pade peta obletnica te bitke. Vsa Italija se pripravlja za proslavo tega spomina. In s polno pravico. Bilo je dne 15. junija 1918.

Kakor znano, se je italijanska vojska po tisti strahoviti nesreči pri Kobaridu umaknila na reko Piave, kjer se je utaborila. Cesar Karl jih je hotel za vsako ceno odgnati od tam, da bi vdrl v Benečijo in Lombardijo, da bi tam pobral vse žito in drugo bogastvo ter da bi potem prisilil Italijo v separaten mir.

Dne 15. junija ob 3. uri zjutraj je začel pri avstrijske strani takojmenovani bobnarski ogenj. Ob 7 in pol je navalila avstrijska pehota v širini kakih 100 kilometrov na italijanske pozicije. Posrečilo se ji je, da je na dveh treh straneh prešla preko reke Piave, in to pri Montebellu in San Donà di Piave. To se je razglasilo v svet kot velika avstrijska zmaga. Vse oči so bile uprte tja, in to tem bolj, ker je tej bitki — seveda bolj od daleč — prisostvoval cesar Karl sam.

Avstrijski so imeli naslednjega dne nekaj uspeha, ali že dne 17. junija se je začel občutiti pritisk italijanske vojske. In čim dalje, tem bolj.

Tedaj se je vmešala tudi priroda kakor nekak deus ex machina, da v zadnjem času pomaga reševati konflikte med narodom in narodom. V svetovni zgodovini je zabeleženih več takih slučajev. Da ne zaidemo predaleč v prošlost, naj omenimo samo Napoleonov pohod v Rusijo leta 1812. Silni in do tedaj nepremagljivi vojskovođa je bil pridrl že do stare ruske prestolnice Moskve. Tu se je tudi že ustalil. Toda dogodilo se je, da je bila zima tega leta zgodnja, da se je skoro vsa Napoleonova armada zamela v snegu in ledu. Razumljivo je, da so Rusi storili svoje, priroda sama jim je, kakor se pravi, dala eno roko.

Ko so Avstrijski leta 1914. prvokrat bežali iz Srbije, se je čitalo v poročilih generala Hoefera, da je bilo na avstrijskem umiku največ krivo — solnce. Srbi so imeli namreč solnce za hrbotom, dočim je Avstrijem svetilo naravnost v oči, tako da niso mogli dobro ciljati... Božji prst!

Leta 1918. se je dogodilo slično čudo tudi na Piave. Medtem ko sta se obe vojski, italijanska in avstrijska, sprijemali — ena naskakuje, druga odhajajoč naskoke — je na tirolskih vrhovih skopnelo sila snega, obenem so se usuli silni nalivi, utrgi oblakov, da je voda navalila od vseh strani, da je reka Piave narasla in je povodenj odnesla vse mostove in vse priprave, ki so pomagale Avstrijem pri prehajanju reke. Ni jim preostalo drugega, nego se umakniti na drugo stran. In to

umikanje se je začelo dne 23. junija pred zoro, seveda pod udarci italijanskih topov. Tiste dni je reka Piave odnesla v morje veliko vojske, največ Madžarov, kar je potrdil v budimpeštanski zbornici sam minister Wekerle.

Tako se je ta bitka končala s popolnim porazom vojske cesarja Karla. V Avstriji je ta polom povzročil sirašen vtis. Dunajski parlament je imel tajno sejo, kjer je bilo ugotovljeno, da je bil Italijanom že poprej ne le poznani vojni načrt avstrijskega generalnega štaba, marveč so vedeli tudi za uro in minuto, kdaj imajo naskočiti Avstriji! To da je največ pripomoglo, da ni imela avstrijska vojska že prvi dan tisti uspeh, ki gotovo ne bi bil izostal, če bi bila vsa stvar ostala tajna itd. Obenem so ugotovili, da so vsi stvari izdali Slovani, posebno neki Slovenci, ki da so preplavili reko in izdali Italijanom tajni načrt. Iztekli so tudi ime glavnega «tajespost», na kar je po vsej Avstriji in Madžarski završal vihar najstrašnejšega ogorčenja proti Slovanom, posebno pa južnim. In grška «Tagespost» — v tisteni času glavno glasilo avstrijskih pangermanov — je prinesla uvodnik z debelim naslovom: Krieg! — Vojna!

Pa veste-li proti komu? Proti nam Jugoslovenom! «Tagespost» je obtožila vse naše ljudi veleizdaje. Tudi vse naše vojake, ki da so itak že vsi označeni kot «politisch unverlässlich» (politično nezanesljivi). Oni da so zakrivali poraz na Piavi, oni da so krivi vseh nesreč Avstrije — in zato da je treba vsem Jugoslovenom napovedati — vojno! Vojno proti notranjemu sovražniku! Krieg! Krieg!

Ta članek je bil objavljen v «Tagespostu» začetkom julija 1918. Kdor bi mogel do njega, bi bilo dobro, da ga objavi v prevodu. Sedaj je... aktualen!

Pangermanske grožnje grškega lista se niso izvršile. Nemci so ravno štiri mesece po tem bojevitnem in besnem članku — sramotno kapitulirali! Na vseh črtah... Če bi bili zmagali, je gotovo, da bi bili svojo grožnjo tudi izvršili in mi južni Slovani bi bili nesrečni radi našega velikega in iskrenega antantofilstva.

Medtem je vojna končala. Zmagali so tisti, na katerih strani so bile vse naše želje in simpatije. In vendar...

Ko se oziramo na porušeni «Narodni dom» v Trstu, na druge naše «Domove», na tolike naše šole, opuščene in zapre, na tolike naše ljudi, ki so ponesrečili od premirja sem — na vse nadloge, žalosti in katastrofe, ki so nas zadele: ne moremo se iznebiti mučnega čustva, da je tisti prokleti «Krieg» vendar šel preko naših glav, četudi s povsem druge strani — s tiste, od katere nismo pričakovali...

Mi smo se v juniju 1918. od srca radovale avstrijskega poraza na Piavi. Radovali bi se tudi danes, ob obletnici tistih velikih dni. In nismo krivi mi, da nas današnja žalostna realnost sili v tako tužno razmotrivanja...

«Istarska Rijeka».

Italija

Mussolini na potovanju

RIM, 14. Ministrski predsednik Mussolini bo odšel v kratkem na potovanje v Firence; odtod v Piacenzo in nato v Milan. Pozneje odpotuje v Sicilijo.

Senat

RIM, 13. Predsednik Tittoni otvori sejo ob 16. uri. Na dnevnem redu je nadaljevanje razprave o začasnem proračunu. Prvi povzame besedo sen. Albertini, ki opozarja vlado, naj ne potrosi niti enega vinarja in naj ne posveti niti trenutka časa za proučevanje, na kak način dvigniti liro. Nenadni dvig lire bi imel za posledico, da bi državni dolg narasel v istem razmerju. Vlada naj gleda, da se doseže ravnotežje bilance; dalje naj vlada ne dela več novih dolgov. Govornik kritizira Mussolinijevo namigavanje na uporabo sile, češ uporaba sile s strani vlade ni primerna narodu, ki ima zgodovino 2500 let za seboj. Ni zadosti, da kdo poudarja, da ostaneta ustava in parlament, na drugi strani pa izjavlja, da bo vlada v slučaju, da ne bi žela odobravanja, vsilila svojo voljo. — Nato poroča Ferraris, predsednik finančne komisije o proračunu, ki je za državne finance veliko ugodnejši kakor proračuni iz prejšnjih let. — Nadaljevanje debate o proračunu je odloženo na jutrišnji dan.

Italijanski inženirji za svoje pravice

RIM, 14. Te dni se je sestel odbor združenja italijanskih inženirjev in arhitektov. Odbor je izrazil zaupanje v Mussolinijevo vlado, da bo ščitil pravice, ki izvirajo iz inženirskega naslova. Sprejet je bil predlog, da se odkliče vsako leto najboljši delo v njihovi stroki z zlato svetiljo; letos bo ta podeljena g. Guidi, profesorju na tehnični v Turinu.

Vzorčni semenj v Padovi

PADOVA, 14. Mesto praznuje na kar najslavnejši način praznik svojega patrona. Vzorčni semenj je obiskalo do sedaj nad 70.000 ljudi. Semenj konča 15. t. m.

Fašisti obsojajo radi ricinovega olja
 TURIN, 14. Pred sodiščem v Novari se je vršilo te dni nekoliko procesov radi političnega nasilja. Na enem izmed teh procesov sta se morala zagovarjati dva fašista, obdolžena, da sta dala piti ricinovo olje. Dne 3. januarja sta šla v neki bar in prisilila urednika socialističnega lista «Il Lavoratore» g. Tempia, da je moral piti precejšnjo količino ricinovega

olja. Isti dan zvečer sta srečala razprodajalca omenjenega lista in sta izvršila na njem isto nasilje. Obtožena sta tajila, toda sodišče jima je samo priznalo olajševalne okoliščine (pijanost) ter ju obsojilo na 6 mesecev ječe.

Neki Giuseppe Lissoni se je moral zagovarjati radi enakega čina. Dne 4. januarja je storil tudi on izpiti nekemu svojem tovarišu kozarec ricinovega olja. Obsojen je bil na dve leti in šest mesecev zapor.

Borovo Sv. pismo bo vrnjeno Modeni

RIM, 14. V skladu s soglasno odredbo Nj. V. kralja, ministrskega predsednika in naučnega ministra bo Borovo Sv. pismo, katero je milanski industrijec Treccani poklonil državi, vrnjeno mestu Modeni; to iz razloga, ker ima Modena bogato zbirko drugih miniaturnih del in to Sv. pismo spopolnjuje celotno zbirko.

Francija

Sporazum med Francijo in Anglijo?

PARIZ, 14. Neka poluradna vest pravi, da se zdi, da bo mogoč sporazum med francosko in angleško vlado o postopanju proti Nemčiji. Mnenja posameznih vlad se bodo izmenjala običajnim diplomatskim potom; kajti Francija ne bo privolila v kako konferenco in posvetovanje izvedencev. Seveda Nemčijo ne bodo pripustili k pogajanjem, dokler ne neha s pasivnim odporom.

Anglija

Odgovor na rusko noto

LONDON, 13. V odgovoru na rusko noto angleška vlada izraža zadoščenje, da je Rusija sprejela nekatere angleške predloge. Angleška vlada se obvezuje, da ne bo podpirala nobene akcije ruskih izseljencev, ki bi bila naplerjena proti Rusiji sami ali proti zveznim ruskim republikam.

Rusija

Gospodarstveni odnošaji med Rusijo in Ameriko

MOSKVA, 13. Predsednik new-yorške trgovinske zbornice Busch, ki je prišel v Moskvo, je naglašal v pogovorih, ki jih je imel z zastopniki moskovskih listov, potrebo, da se razčisti sedanje ozračje nezupljivosti med Rusijo in Ameriko in da se gospodarstveni stiki med obema deželama zopet vzpostavijo. Busch je posebno poudaril dejstvo, da ni med Ameriko in Rusijo nikakih političnih nesoglasij. Ame-

riški kapital ne želi toliko biti udeležen v ruski uvozi in izvozi trgovini, temveč predvsem pri razvoju ruske industrije, posebno na polju pridobivanja gvozdne.

Pridobivanje premoga v Rusiji

MOSKVA, 13. Proizvodnja premoga v Rusiji je znašala v prvi polovici tekočega leta 326 milijonov pudov, kar pomeni v primeri s prejšnjo šestmesečno dobo napredek za 77%. Proizvodnja v kotlini reke Donec je dosegla v omenjeni dobi rekordno število 253 milijonov pudov. Delo pri zgradbi električne postaje v Sterovu, katere bo zalagala z električno silo vso kotlino reke Donec, naglo in uspešno napreduje.

Poljska

Novi vojni minister

VARŠAVA, 14. General Stanislaw Szeptycki je bil imenovan za vojnega ministra.

Nemčija

Iz zasedenega ozemlja

RECHLINGHAUSEN, 13. Sinoci je bil tu ustreljen neki francoski vojak, ki je stal na straži. Francozi so streljali za dvema Nemcem, ki sta kljub prepovedi šla po mestu ter jih smrtno ranili. — Iz Düsseldorfa pa poročajo, da je bila mestoma Wulfrath in Wipperfurth naložena kazen v znesku 25, oziroma 30 milijonov mark, ker je bilo izstreljenih več strelcev za francoskimi stražami. — Iz Kolna prihaja vest, da je francosko vojaško sodišče obsodilo inž. Coergesa na smrt radi sabotaže.

S konference v Lausanni

LAUSANNE, 13. Dve vprašanji sta, okoli katerih se sučejo zadnji čas pogajanja med zavezniki in Turčijo. Prvo je vprašanje izplačevanja obresti turškega posojila, drugo vprašanje se tiče koncesij inozemcem v Turčiji. Kakor je znano, je Turčija l. 1880 najela posojilo v inozemstvu ter se takrat obvezala, da bo plačevala obresti upnikom v zlatih šterlinah. Turčiji pa sedaj primanjkuje denarja in bi se radi tega rada izognila plačevanju obresti v zlatu. Zato je izmet paša spravil to vprašanje na tapet v Lausanni v trdnem upanju, da bo kaj izvil od zaveznikov. Zahteval je, da se vključi v mirovno pogodbo klavzula, na podlagi katere bi Turčija plačevala obresti ne v zlatu, ampak v papirnatih francoskih frankih. Zavezniki so se seveda temu uprli in se postavili na stališče, da je vprašanje posojila popolnoma zasebno, t. j. vprašanje, ki ga moreta pravilno rešiti le pogodbenika sama, ki sta Turčija in inozemci, kajti zavezniki nimajo nobenih tozadevnih pooblastil s strani upnikov. Izmet paša je po tej izjavi zaveznikov po njegovi navadi nekoliko cinal; nato je izjavil, da obstoja pri svojem predlogu. Končno pa se je v toliko vdal, da je obljubil, da bo vprašal navodila pri svoji vladi. — Drugo vprašanje je, kakor že rečeno, vprašanje koncesij (industrijskih itd.) inozemcem v Turčiji. Medtem ko je izmet paša sam izrazil razpravo o prvem vprašanju, se je na vse načine branil razprave o drugem. Šel je tako daleč, da je izjavil, da se vršijo že tozadevna pogajanja med inozemskimi koncesionarji in turško vlado, da si o tem nihče ničesar ne ve. Zanimivo je, da zavezniki smatrajo prvo vprašanje za zasebno, izmet paša za drugo. Menda tako nese.

Turčija demobilizira

CARIGRAD, 13. Radi težavnega vzdrževanja vojaštva je bilo odpuščenih 7 letnikov.

Dogodki na Bolgarskem

Prvi ukrepi Jugoslavije — Protestna nota Bolgariji

BELGRAD, 14. Med včerajšnjo sejo narodne skupščine se je vršila seja ministrskega sveta, ki je trajala od 10. do 12. Na seji se je razpravljalo izključno o zunanjepolitičnem položaju države v zvezi z dogodki na Bolgarskem. Po splošnem pretresu položaja in stanja, ki je nastal med Jugoslavijo in Bolgarsko in sploh na Balkanu, je bil odobren načrt diplomatske note, v kateri se bo z jugos. strani energično protestiralo proti kršitvi neuiljske mirovne pogodbe. Nota bo definitivno odobrena zvečer. Zunanji minister dr. Ninčić je izjavil po seji, da so se dogodki na Bolgarskem razvili tako, da obstojata tamkaj dve vladni: profesorja Cankova in Stambolijskega. Stambolijskemu se je posrečilo da stopi v zvezo s poslaniki v Belgradu in Pragi, katerim je ukazal, naj se pokoravajo le njegovim odredbam. Zagotavlja, da bo končno zmagal proti sedanjim uzurpatorski vladi. Cankova vlada je brez zvez z notranjostjo dežele, tako da v Sofiji nikdo ne ve, kaj se pravzaprav godi na Bolgarskem. Minister dr. Ninčić je izjavil dalje, da bo izvršila jugoslovenska vlada tudi energično diplomatsko akcijo v zaščito jugos. interesov in je stopila v to svrhu tudi že v stike z zavezniki in državami Male entente.

BELGRAD, 14. Na snodnem sestanku ministrov je bilo odobreno besedilo note Bolgariji. Kdaj bo nota odposlana, še ni definitivno določeno.

Vlada je še tekom noči obvestila poslanstva, kako presoja dogodke na Bolgarskem, ter so zastopniki države v inozemstvu dobili nalogo, da informirajo vlade, pri katerih so akreditirani, o jugos. stališču. Čim bodo dospela njihova poročila o naziranjih evropskih kabinetov, bodo sledili nadaljni ukrepi.

Narodna skupščina in dogodki na Bolgarskem

BELGRAD, 14. Vsi poslanski klubi se bavijo z dogodki na Bolgarskem ter se položaj enotno presoja kot jako resen. Predsednik parlamenta je bila izražena želja, da se skliče tajna seja parlamenta, na kateri naj vlada poda zaupno poročilo o položaju. V slučaju, da bi to ne bilo oportuno, naj vlada vsaj natančno informira načelnike klubov. To se bo tudi zgodilo.

Krvavi boji v vsej Bolgariji. — Stambolijski javlja, da je Sofija izolirana

BELGRAD, 14. Iz Bolgarske prihajajo vedno bolj vznemirjajoče vesti. Po celi državi besni krvava državljanska vojna. Vladi Stambolijskega in Cankova bijeta boj na življenje in smrt z vsemi sredstvi. Cankov razpolaga z vojsko 70 tisoč mož. Nova vlada z vso naglico izvršuje mobilizacijo rodne vojske in tudi dobrovoljcev, da zadusi seljaški odpor, ki je posebno ljut na severnem Bolgarskem, kjer se nahaja tudi Stambolijski. Močna vladna ojačenja so bila odposlana proti Šumenu in Plovdivu, kjer so se boji razvili v pravo bitko. Pristaši Stambolijskega so tamkaj zavzeli pozicije, ki jih je leta 1878. Osman paša tako srdito branil proti Rusom. Po nekaterih poročilih se je Stambolijski po zasedbi Slavovice s strani revolucionarnih čet umaknil s svojimi pristaši na desni breg Marice.

Tukajšnji odpravnik bolgarskega poslanstva Ljudskanov je dobil brzojavko od bolgarskega poslanstva v Pragi, katero

poroča uradno, da je dobilo brzojavno zvezo preko Raščuka s Stambolijskim, ki se nahaja nekeje v severni Bolgariji na čelu zemljoradniških gard. Brzojavka se glasi:

«Po nalogu šefa zakonite vlade g. Stambolijskega se obveščate, da je borba za osvoboditev Sofije pričela. Dokler se popolnoma ne izvrši koncentracija zemljoradniških čet in se ne osvobodijo prestolnice, se razglša gospodarska blokada Sofije».

PARIZ, 14. Tukajšnje bolgarsko poslanstvo objavlja, da se je pričela koncentrična akcija kmečkih čet proti Sofiji. Okoli 100.000 kmečkih prostovoljcev je izoliralo glavno mesto ter se mu polagoma približuje.

BELGRAD, 14. Po dospelih poročilih je odziv seljakov pod orožje vedno večji. Stambolijski naznaja, da se mu je posrečilo potolči vladne čete, ki so bile zavzele Slavovico. Stambolijski upa, da bo situacija v kratkem času razčiščena.

SOFIJA, 14. V vsej severni Bolgarski se vršijo krvave in ogorčene borbe med vladnimi četami in seljaki. Zdi se, da tam seljaki zmagujejo. Vse vladne čete, ki so odšle v to borbo, so bile baje potolčene.

PARIZ, 14. Kmetске čete so zasedle železnico Sofija-Varna. Pri Ihtimanu so kmečke čete pod vodstvom posl. Georgjeva zasedle ter prekinile orijentsko železniško progo Sofija-Carigrad. Pri Orhansu, 75 km od Sofije, se vršijo luti boji. Bitka pri Telicu med Plevno in Vracu traja dalje.

Vladne čete postopajo z veliko okrutnostjo. Ponekod so zažgale vasi, iz katerih so kmetje odšli v vojsko Stambolijskega.

CARIBROD, 14. Stambolijski se nahaja v Stari Zagori. Tam je on absolutni gospodar ter ima popolno oblast nad 3 okrožji. Vojska in policija sta v njegovih rokah ter vodita ogorčeno borbo z vladnimi četami. Vsek trenutek prihajajo velike mase seljakov, ki se mu stavljajo na razpolago. V okolici Tatar-Pazardžika se vršijo srditi boji z vladnimi četami.

Včeraj je orijent-expres na poti v Carigrad moral na postaji Tarambeg čakati 12 ur, ker se je v okolici vršila ljuta borba med vladnimi četami in seljaki. Proti vlak iz Carigrada je prišel z zakašnjenjem 8 ur v Caribrod.

SOFIJA, 14. V Sofiji je nastala panika radi zmag, ki jih dosegajo pristaši Stambolijskega v borbi z vladnimi četami. Posebno je napravila v mestu velik strah vest, da se čete Stambolijskega bližajo Sofiji. General Lazarev je izdal naredbo, da bo strogo kaznovan, kdor bo govoril o zmagi Stambolijskega ali sploh o prevratu. V severni Bolgarski je absolutni gospodar Stambolijski, v južni Bolgarski pa bivši predsednik parlamenta Botev. Vest, da je Botev aretiran, ni točna.

Čehoslovaška solidarnost z Jugoslavijo

BELGRAD, 14. Včeraj dopoldne je čehoslovaški poslanik dr. Šeba posetil ministra za zunanje posle dr. Ninčiča ter mu izjavil, da je čehoslovaška vlada glede Bolgarske diplomatsko solidarna z jugos. vlado, da si ni vezana z nobeno obveznostjo. Ako bi se situacija komplicirala, predlaga čehoslovaška vlada izmenjavati misli med ministrskima predsednikoma. Jugoslovenska vlada dosedaj še ni storila nobenih korakov, ker čaka na odgovor poslanika iz Sofije. G. Rakici ima nalogo, da vpraša vlado gosp. Cankova o njenem stališču glede niskega sporazuma in o njenih ukrepih glede mobilizacije.

Solidarnost Grčije in Rumunije

LONDON, 14. «Times» prinaša brzojavko iz Aten, po kateri so se Grška, Rumunija in Jugoslavija v bolgarskem vprašanju zedinile. Vsako eventualno akcijo bodo podvezle vse tri vlade skupno.

Nova bolgarska vlada za Ferdinanda

BERLIN, 13. Bivši ministri predsednik in germanofili dr. Vasilij Radoslavov, ki je moral po bolgarski katastrofi l. 1918. bežati iz Sofije v inozemstvo ter sedaj stalno biva pri svojem zetv v Berlinu, je izjavil zastopnikom berlinskega tiska, da so rezervni oficirji, nezadovoljni z vladnim režimom Stambolijskega, že dlje časa pripravljali revolucijo in da so čakali samo na ugoden moment. Meščanske stranke in oficirji niso bili zadovoljni s prejšnjim režimom, ker je Stambolijski uvažal nasilje v notranjo politiko. Stambolijski je s svojim vladnim sistemom potisnil kralja Borisa popolnoma v ozadje in je imel že v načrtu, da že 40 let obstoječo bolgarsko ustavo bistveno spremeni. Po tej ustavi bi bilo stališče kralja Borisa zelo poraževalno. Ne bi imel nikake kraljevske oblasti. Bil bi zgolj reprezentant.

O novem kabinetu Cankova se je Radoslavov izjavil zelo povoljno in laskavo. Radoslavov Cankova dobro pozna. Ko je bil Radoslavov ministrijski predsednik, je njega in ostale profesorje leta 1913. odpisal v razne evropske države, kjer so vršili za Bolgarsko ugodno propagando. Ta propaganda je bila naplerjena proti tedanji Srbiji in Grški. Cankov je dober in intimen prijatelj Ferdinanda Koburskega.

Radoslavov je dalje izjavil, da se je kralj Boris sedaj globoko oddahnil, ko je odstranjen Stambolijski. Mnenja pa je dalje, da bo morala nova vlada ohraniti skoraj vse zveze s svojimi sosedi. Bolgarska sedaj ni v položaju, da bi mogla povzročiti spremembo mirovnih pogoib, ker so ostale sosedne močnejše, a je ona preslaba. V vsakem slučaju pa bo morala nova vlada varovati nacionalne interese Bolgarske. Ob zaključku svoje izjave pa je izjavil Radoslavov, da se takoj po konsolidaciji razmer vrne v svojo domovino ter bo tam deloval za dobrobit Bolgarske.

Odmeki revolucije na Bolgarskem

August Gauvain o sofijskem prevratu
 V pariskem «Journal des Débats» od 12. t. m. je napisal znani francoski politični pisatelj August Gauvain članek, ki prav naravno označuje odvisnost novega bolgarskega režima od makedonskijevskih ter glavno smernico njegove zunanje politike, ki je naravnost naplerjena proti Jugoslaviji.

Sestava nove bolgarske vlade — pravi Gauvain — ne sme nikogar zavesti v zmotu. Cankov je slepo orožje v rokah makedonskijevskih. Bila bi največja pogrška se zanašati na njegove izjave, da bo nova vlada respektirala mirovne pogodbe in obveznosti. Vsaka nova vlada daje take izjave. Novi ministri so postavljeni od voditeljev bugarskih komitejev, ki so se zakleli, da hočejo Veliko Bolgarijo, segajočo do obali štirih morij.

Gauvain objavlja besedilo grožnjega pisma, ki ga je 10. aprila poslal Teodor Aleksandrov, vrhovni vodja makedonskijevskih, tedanjemu min. predsedniku Stambolijskemu. To pismo pravi: «Ako bodete nadaljevali svojo dosedanjšo politiko in ne bodete spoštovali okrožnic 303 ex 1922 in 416 ex 1923 Makedonskega komiteja, zadene Vas, Vaše ministre in vse, ki z Vami sodelujejo, t. j. načelnike krajevnih in polkrajinskih organizacij zemljedelske stranke vsa odgovornost». Pismo je bila priložena okrožnica št. 416, ki dolži Stambolijskega, da je s konvencijo v Nisu izdal Bolgarijo Srbom, ter odreja, da se bolgarske čete z orožjem postavijo vsakemu poskusu jugoslovenskega vojaštva, očistiti bolgarsko granico komitaiskih tolp. Komitai naj brez pardona ubijejo tudi vsakega funkcionarja bolgarske vlade, ki bi sodeloval pri akciji Jugoslavije.

Ti dokumenti — pravi Gauvain — dovoljno pojasnjujejo dogodke v Sofiji. Stambolijskemu je grozila smrt. Odgovoril je na Aleksandrovo pismo z aretacijo odličnih članov makedonske organizacije. Komite je sedaj svoje grožnje izpolnil. V Sofiji imamo vlado, ki se bo z vso silo uprla izvršiti niske pogodbe z Jugoslavijo in ki bo pustila komitaiskim tolpam polno svobodo, da organizirajo svoje napade na jugoslovensko ozemlje. To je natančno politika Radoslavovega kabineta od avgusta 1914 do septembra 1915. Takrat je nevtalna bolgarska vlada pošljala na srbsko ozemlje komitaiske tolpe, ki so poskušale rušiti železnice in mostove. Ko je Mackensen zbral dovolj veliko vojsko proti Srbiji, je Ferdinand proglasil mobilizacijo. Naivni diplomati so mislili, da mobilizira proti — Turkom. Ali bodo ti sedaj menili, da ima Cankova vlada nalogo izvršiti neutiljsko mirovno pogodbo?

Stališče češkega časopisa

Češko časopisje piše sedaj še precej rezervirano. Poluslužbena «Prager Presse» se ni zavzela napram dogodkom nobenega definitivnega stališča. «České Slovo», katerega zveze z zunanjim ministrom so znane, pravi: Bolgarski prevrat je mednarodnega pomena. Vzrastele je iz dveh osnovnih idej: on je delo bolgarske opozicije proti Stambolijskemu, pa je obenem delo Makedoncev. Radi tega postaja celo vprašanje važno. V Jugoslaviji so vznemirjeni in zlasti vpliv bolgarske vojaške stranke jih navdaja z brigo. Najmanj, kar se zgodi, bo to, da se balkansko vprašanje znova komplicira. Največ je torej tangirana Jugoslavija in z njo Mala ententa. Opasnosti neposrednega konflikta ni, vendar se pričakuje nadaljni

razvoj dogodkov z napetostjo, Mi čakamo.

Stališče grške vlade

Na seji ministrskega sveta je izjavil grški zunanji minister, da zasleduje grška vlada s pozornostjo položaj na Bolgarskem. Svoje stališče k dogodkom bo uravnavala Grčija sprazumno z drugimi balkanskimi državami.

Stališče francoske vlade

Izjave novega bolgarskega ministrskega predsednika Cankova, da hoče tudi revolucionarna bolgarska vlada ostati na stališču mirnih pogodb, so nekoliko pomirile politične kroge, ki so se prej bal, da bo Bolgarska sedaj poskušala razveljaviti neučljive pogodbe. Na zunanjem uradu povdarjajo, da Francija nima inte-

resa oteževati položaj novi vladi, dokler se bodo uvaževala mirovne pogodbe. Jugoslovanski varnostni ukrepi pa so po mnenju francoskih krogov nujno na mestu, ker se zdi, da se nova vlada ne bo mogla odtegniti vplivu macedonskih elementov.

V boju med vladnimi četami in kmečkimi gardo pri Crvenem bregu je bil ubit bivši poljedelski minister Obrov. Kmetje so bili poraženi.

Neutrlnost Anglije

Včeraj in danes se je angleški kabinet bavil s položajem na Balkanu, kakršen je nastal vsled prevrata na Bolgarskem. Anglija stoji na stališču, da je prevrat interna bolgarska zadeva, dokler tudi nova vlada priznava mednarodne obveze Bolgarije.

Sunek je vrzel mladeniča na tla, kjer je obležal bolešno stokajoč. Sofer je priskočil mladeniču na pomoč, ga položil na avtomobil ter ga prepeljal v mestno bolnišnico. Tam je zdravnik ugotovil, da ima Goitan poškodbe in praske po obeh nogah; vrhuta si je mladenič tudi pretresel drobovje. Radi tega je moral ostati v bolnišnici. Okrevljal bo v 10 dneh.

Iz tatinskega dnevnika. V noči od 13. na 14. t. m. so neznan tatovi s pomočjo ponarejenih ključev odprli trgovino z jestvinami, ki se nahaja v ulici Molino a vento št. 4. Ko so na ta način prišli v notranjost trgovine, so si naložili v vreče raznih jedil v vrednosti okoli 2000 lir ter nemoteno odšli, kakor so prišli. Včeraj jutraj je lastnik trgovine Ivan Eposito odkril tatvino ter jo naznanil orožnikom na policijskem komisariatu v ulici Amerigo Vespucci.

Pred sinočnjim je krčmar Ivan Zorzenon, lastnik gostilne "Montebello", ki se nahaja v Rocolu št. 370, naznanil na kvesturi svojega natakarija Maksimilijana Toffoldi radi ponorenja zneska 100 lir.

Pred par dnevi je namreč Zorzenon naročil Toffoldiju, naj izterja od nekega gosta omenjeni znesek, toda natakari, namesto da bi prinesel izterjani denar gospodarju, je od takrat izginil.

Pred včerajšnjim popoldne se je med potniki, ki so dospeli s pariškimi vlakom na južni kolodvor, prerival in gnetel neki mladenič. Naenkrat je prerivač segnil v žep nekega potnika ter mu hotel izmakniti listnino, a imel je smolo, kajti dva orožnika, ki sta imela mladeniča radi njegovega sumljivega obnašanja na piki, sta prišlo in ga pograbila. Odvedla sta ga na bližnjo orožniško postajo, kjer se je zepar legitimiral za škorklija Sv. Peter št. 12. Po kratkem zaslišanju je bil odveden v zapor v ulici Coroneo.

Nesrečen padec starke. Včeraj predpoldne je 81-letna Josipna Leustig, stanujoča v ulici Solitario št. 3, gredeč po Garibaldijevem tekašcu, padla tako nesrečno na tla, da se je pobila nad levim očesom; poleg tega si je reva izvinila tudi levo roko. Mimoidoč ljudje so jo prenesli v bližnjo lekarno, odkoder je bil poklican na lice mesta zdravnik resilne posejaje, ki je podal starici prvo pomoč, nato je bila Leustigova prepeljana v mestno bolnišnico. Okrevala bo v 14 dneh.

Dva poškodovana samomora. Včeraj jutraj je 23-letna Antonija V., stanujoča v ulici dei Rettori št. 2, izpila v svojem stanovanju s samomorilnim namenom malo količino lizofoma. Njeni domači, ki so zapazili njen nezdravi čin, so deklo v kočiji prepeljali v mestno bolnišnico, kjer je zdravnik zastrupljenki izpral želodec ter jo tako rešil nevarnosti.

V mestni bolnišnici službo vršči policijski agent je vprašal deklico po vzrokih njenega obupnega čina, toda ta ni hotela povedati, zakaj si je hotela vzeti življenje; rekla je le, da je v zadnjem času doživela mnogo neprijetnosti.

V stanovanju svojega zaročenca v ulici Campo S. Giacomo št. 16, je včeraj opoldne hotela umreti 22-letna Emilija Cavassi, stanujoča v ulici Solitario št. 13. Izbravši čas, ko se je nahajala za hip sama v spalnici, je izpila nekoliko octove kisline. Njeno stokanje je vzbudilo pozornost ljudi, ki so bili v kuhinji; ti so prihiteli v spalnico in ko so zapazili, kaj se je zgodilo, se je nekdo izmed navzočih podal v lekarno "Godina" ter od tam poklical na lice mesta zdravnika resilne posejaje. Dosepevi na označeno mesto, je ta Cavassijevi izpral želodec ter jo dal nato prepeljati v mestno bolnišnico, kjer so jo sprejeli v nenevarnem stanju.

Vzrok obupnega čina Cavassijeve je baje pripisovati nesrečni ljubezni.

Vesti z Gorliškega

Bovec. V Bovecu ponovi v nedeljo dne 17. junija pevsko društvo "Rombo" v dvorani garaže družbe SAP. A. Novačanovo dramo "Čerale". Začetek točno ob 7 uri zvečer. — Odbor.

Iz tržaške pokrajine

Iz Brega. Borštanski dopisnik "Popola" se jezi nad dopisnikom v "Edinosti" (seveda bruhva) spet vsvo lavo na tukajšnje voditelje ljudskih sol, češ da ga hoče spraviti v prabo luč pri tamošnjih vaščanih, očitajoč mu "sleparijo" (?!?) pri nabiranju naročnine pri naročnikih "Popola", skuša se opravičiti navajajoč, da stane trimesečna naročnina po tarifi 13'50 L in da enomesečna naročnina sploh ne eksistira. Z ozirom pa na to, da stane vsaka posamezna številka 20 stot., znes enomesečna naročnina L 6'. Pri tem moram tudi pripomniti, da so izjavili naročnikom, "saj da plačujejo tudi za "Edinost" 20 stotink.

Sedaj pa odgovorimo spet na "izvajanja" borštanskega dopisnika. Nekaj izmed naročnikov "Popola" niso hoteli plačevati več v roke dopisnikov, ampak so šli poravnat nadaljno mesečno naročnino osebo, na upravitelju v Trst. — Ko so izročili dotičniki naročnino za en mesec (enomesečna naročnina, ki v Borštu ne eksistira) v znesku L 6', se jim je g. upravitelj čudil, češ, kako da mu izročajo L 6', ko pa znaša naročnina le 4'50 L?! Odgovorili so, da zahtevajo "gospodje iz Boršta" vedno L 6'. — "Ni mogoče, ni mogoče itd.", se je glasil dalje odgovor gosp. upravitelja.

Hočete še kaj? Le pojdite v Trst v ulico Carducci in "področajte" kaj o tem! — Imamo še mnogo takih, odnosno hujših povestic, ki "spravljajo gospode v čudno luč", a opustimo običajni honorar) mi more dati podatke, ki jih potrebujem in mi prihraniti daljšo pot v Altwelmingham.

Po tej moji izjavi ni imel nič proti temu, da mi pokaže prepis. Poslal je pisarja v varnostno celico, ki se je v kratkem času povrnil s knjigo. Bila je natančno tako velika kakor ona v sakristiji in edina razlika med obema knjigama je obstojala v tem, da je bil prepis lepše vezan. Nesel sem jo na prazen pult. Roke so se mi tresle, čelo mi je žarelo — toda uvidel sem, da je neobhodno potrebno, da skrijem svojo razburjenost pred ljudmi, ki so bili navzočni v sobi, predno odprem knjigo. Na prazni stranici v začetku knjige, ki sem jo najprej pogledal, je bilo napisanih z orumenelimi črtilom nekaj vrst sledeče vsebine:

"Prepis seznama porok župne cerkve v Altwelminghamu. Prepisano po mojem naročilu in po meni samem primerjano z izvirnikom. (Podpis: Robert Wansborough, cerkveni arhivar.)"

pisana z drugo roko: "Od 1. januarja 1800 do 30. junija 1815. Odprl sem v septembru 1803.

(Dalje)

to za enkrat z novim upanjem, da se gospodje spametujejo in uvidijo, da je že čas, da vpelejo kako drugo "vijo", če hočejo, da pride do boljših odnosov med obema plemenoma.

DAROV

V družbi pri g. Malalanu se je nabralo L 60 za "Solsko društvo".

Gospod S. iz Boršta izročil "Solskemu društvu" L 42, nabrane med našimi zavednimi Dolinčani. Vsem darovalcem srčna hvala.

Borzna poročila.

Valuta na tržaškem trgu.

Trst, 14. junija 1923.

agrske krone	0,2750	0,35
avstrijske krone	0,03	0,0320
čehoslovaške krone	64,30	64,60
dinarji	33,40	33,70
leji	10,75	11,50
marke	0,02	0,0225
dolarji	21,65	21,65
francoski franki	137	137,50
švicarski franki	386	386
angleški funti papirnati	99,55	99,75

Poslano*)

Zavod za grafične umetnosti E. Passero di G. Chiesa naznanja slavnemu občinstvu in posebno onim, ki so se predbeležili na veliki ZEMLEVID FURLANJE v meri 1:100.000, da bo ta izvršen in stavljen na prodaj prve dni julija.

Zakasniti publikacije je vzrok priključitev vzhodne Furlanije k prejšnji videmski pokrajini.

Ime, ki si ga je pridobil naš zavod, namen, da se izda zemljevid, ki bo odgovarjal vsem zahtevam in sotrudištvu izkušenih inženirjev, ki temeljito poznajo vsak del Furlanije, jamčijo za popolno delo.

Podjetje je prepričano, da bo občinstvo znalo ceniti to podjetnost in jo moralno podprlo in to s posebnim ozirom na dejstvo, da bo delo izvršeno v furlanskem zavodu.

Tvrdba

E. PASSERO di G. CHIESA.

P. S. Predbeležbe naj se pošljejo tvrdki v Videm (Udine). (324)

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo le toliko kotikor mu zakon velja.

ZAHVALA.

Globoko ginjeni po izrednih dokazih prijateljstva in sočutja ob priliki nenadomestljive izgube naše ljubljene

VALERIJE

se zahvaljujemo vsem onim, ki so na katerikoli način izkazali zadnjo čast pokojnici.

Posebna zahvala g. županu, občinskemu tajniku, pevskemu zboru, godcem in vsem sorodnikom.

DEKANI, 11. junija 1923.

Zaljubljeni starši

Ivan in Marija Furlanič.

322

Mali oglasi

se računajo po 20 stot. beseda. — Naimanjsa pristojbina L 2. — Debele črke 40 stot. beseda. — Naimanjsa pristojbina L 4. — Kdor išče službo, plača polovično ceno.

TRGOVINA jestvin sprejme učenja s primerom izobrazbo. Magajna, Sette fontane 33. (832)

DEKLE z dobrimi spričevali se išče. Giulia 9. III. (833)

KRONE 1'73, goldinarji 4'62, zlate krone 84. Zlatarna Ponte Fabbra (Piazza Goldoni). (828)

IZUČEN žel. strugar, absolvent tehniške srednje šole v Ljubljani, vešč slovenščine, hrvaščine in nemščine, išče primerne službe. Ponudbe pod "Strugar" na upravnishvo. (829)

HISO s petjo iščem kjersibodi. Navede naj se cena in dnevna poraba moke. Ponudbe do torka pod "Peč" na upravnishvo. Posredovalci izključeni. (830)

ISČE SE za poletni čas, v Barkovljah prazna soba s kuhinjo ali z uporabo iste. Naslov pri upravnishvo. (831)

HISA pripravna za vsako trgovino, se prodaja, eventualno zamenja s hišo v Jugoslaviji. Pojasnila pri upravnishvo. 806

SREBRNO, zlato in briljante plača več kot drugi Pertot, via S. Francesco 15, II. 45

RADI BOLEZNI se prodaja mala zaloga vina z vsemi potrebščinami za napolnjevanje staklenic. Veliko število odjemalcev obetajoča že pet let. Naslov pri upravnishvo. (821)

POZORI! Proda se krasna jedilna soba iz hlastovega lesa, spalna soba, pohištvo za kuhinjo, vse po jako nizki ceni. Viale R. E. 21 Kramer. (823)

POSJED za 45.000 lira. Blizu crkve Majke Božje na Trsatu prodaje se cijeli posjed. Posjed sadržava: a) jednu prizemnu kuću sa 4 sobama, 2 kuhinjama, 2 konobama, hodnikom, tavanom, smocnicom itd.; b) jednu staju sa dvjem prostorijama i vodom; c) prilican kompleks zemljišta i vrt, uklojem se nalazi vodovod sa 4 pipcima. Kuća je opskrbljena vodom, električnom rasvijetom i plinom. Osobito je prikladna za one, koji se misle baviti trgovinom. Cijeli posjed ogradijen je zidom. Ozbiljnim kupcima daje se mogućnost, da isplate svotu od 45.000 lira u dvijema obrocima. Potanje informacije daje vlasnik Stevo Gorupce, bravar, Sušak-Trsat. (321)

POZORI! Krone, korale, zlato, platin i zobovje se najviših cenah plaćuje edini grosist Bellei Vita, via Madonna 10, I. 32

KRONE IN GOLDINARJE plaćujem vedno dve stotinki draže, nego drugi kupci. Via Pandares št. 6, I. 44

STROKOVNIAKE, delavce in delavke za luštenje in čiščenje rumenih, suhih sliv po goriskem načinu, iščem. Ponudbe s pogojem poslati na naslov: Nikola A. Jovanović, Vajljevo, Jugoslavija, Srbija. (827)

NAZNANILO.

Županstvo občine Devin naznanja,

da se bo vršil v nedeljo, 24. t. m.,

običajni konjski semenj Sv. Ivana

Šola Berlitz

Trst — Via Torre bianca 21, III.

Začetek novih tečajev in privatnega pouka v angleškem, francoskem, nemškem, italijanskem, španskem, portugalskem in srbohrvaškem jeziku tekom tekočega tedna.

Pouk dajejo diplomirani profesorji dotične narodnosti.

Pojasnila in vpisovanja: vsak dan od 9 do 21. Via Torre bianca 21, Trst. (54)

OGLAS.

Podpisani odvetniki naznanjajo, da bodo njihove pisarnice ob sobotah od 16. junija do 15. septembra odprte samo od 8.30 do 13.30.

Dr. Josip Abram, dr. Josip Agnetto, dr. Ivan Marija Čok, dr. Josip Ferfolja, dr. Karel Ferluga, dr. Henrik Okretič, dr. Matej Pretner, dr. Joahim Ražem, dr. Josip Sedmak, dr. Edvard Slavik, dr. Gjorgje Vesel, dr. Mirko Vratović, dr. Josip Wilfan. 309

Octova kislina	Žveplo
Laneno olje	Modra galica
Jedka voda	Zelezna galica
Sušilec	Smrek
Povlaka in email	Stekliti papir
Oljnate barve	Spaga
Barve v prahu	Ovojni papir
Štuk	Papirnate vrečice
Čopiči	Metle in krtače
Mazilo za vozove	Konoplj
Kristalizirana soda	Proso
Lug	Oves
Milo	Kava
Navadna milnica	Poper
Sveče	Cimet
Petroleji	Piment
Nočne lučice	Paradižnikova kons.
Škrob	Neapeljske testenine
Mizarski lim	Mineralna voda
Ultramarin	"Corticea"
Naftalina	itd. itd.

ANTON GAMBEL — Trst

Via Coroneo 1 a 312

JADRANSKA BANKA

CENTRALA TRST

Dejniška glavnica L 15.000.000 Rezerve L 5.100.000

Podružnice: Opatija, Zadar, Dunaj.

Afilirani zavodi: Jadranska Banka Beograd in njene podružnice: Bled, Cavtat, Celje, Dubrovnik, Ercegovi, Jelsa, Jesenice, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Novisad, Prevalje, Sarajevo, Split, Šibenik, Tržić, Zagreb.

NEW-YORK: Frank Sakser State Bank
VALPARAISO: Banco Yugoslavo de Chile

Izvršuje vse bančne posle.

PREJEMA VLOGE

na brunilne knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po 3 3/4%. Na odpoved vezane vloge obrestuje po najugodnejših pogojih, ki jih sporazumno s stranko določa od slučaja do slučaja.

Daje v najem varnostne predale (safes)

Zavodovi uradi v Trstu:

Via Cassa di Risparmio šte. 5 — Via S. Nicolò šte. 9

Telefon št. 1463, 1793, 2676.

Nagajna postaje od 9.30 do 12.30 in od 14.30 do 16.

DNEVNE VESTI

To so razmere!

"Pozivljamo vnovič poklicana oblastva, naj odstranijo šolske voditelje v Ricmanjih, v Borštu in Boljuncu, ker s svojo sistematično kampanjo v "Edinosti" skušajo neprestano podžigati k sovražstvu in nespoštovanju do naših zakonov!" S takim — plemenitim pozivom prihaja dopis iz Boršta z dne 12. junija v listu "Il Popolo di Trieste". Ugotavljamo prvič, da niti eden omenjenih šolskih voditeljev ni naš dopisnik. Da pa jih domačini — in to dejstvo ravno je porazno za zlobne dopisnike v italijanskem listu — jemljejo v obrambo tudi v javnem glasilu, v tem je dokaz, da jih ljudstvo ljubi in spoštuje. Ugotavljamo nadalje, da dopisniki v "Popolu" ne navajajo niti enega konkretnega dejstva v dokaz, da ščavajo oni učitelje k sovražstvu, posebno pa še k nespoštovanju zakonov! Posebno take težke obdolžitve, kakor je poslednja — ki bi, če bi bila osnovana, neizogibno opravila obdolženca ne le ob eksistenco in kruh, ampak tudi v še drugo veliko hujo nesrečo — ne piše pošlen in vester človek, posebno pa ne kolega — če ne navaja obtemenjenih in veljavnih dokazov! Tako je kalvarija naših nesrečnih učiteljev v Istri! Kaj pravi neki k takemu početju gospod Luka Sedmak, borštanski domačin in član krajnjega šolskega sveta, ki bi mu bila — po našem, menda ne nepravilnem mnenju — v prvi vrsti dolžnost, da brani šolske interese svojih slovenskih sovaščanov in pa učiteljev, ki vestno vrši dolžnosti svojega poklica, tako neizmerno važnega za kulturni razvoj ljudstva? Oblastva naj le uvečjejo preiskavo! Poverijo pa naj jo ljudem, ki bodo res objektivno iskali le resnico in nič drugega! Da pa bi se izganjal učitelj le na poziv kakega njegovega osebnega sovražnika: to bi bilo vendar-le prenezaslišano kljub razmeram, v katerih živimo!

Poškodba vojnega spomenika na hribu Vodice. Videmska prefektura objavlja na podlagi poročila goriske orožniške divizije, da se ni ugotovila nikakva poškodba ne na vznožju, ne na glavnem stebru, ne na orlu spomenika. Niso našli tudi nikakih izdolbin v svrhu podminiranja spomenika. Pač pa je bilo — poleg par zvrženih stolbcev, kar pa se je moralo zgoditi pred dle časa — odneseno nekaj bakrene žice s strelčevoda, kar pa se je brez dvoma zgodilo le iz dobičakarstva in je pripisati nabalnem vojnega materijala. Prefektura naglašja tudi, da stoji spomenik na kraj samotnega kraja. Podrtujemo to uradno ugotovitev, ker se je nekaterim listom kar poznalo, kako dobrodošel bi jim bil kak nov povod za gonjo proti našemu ljudstvu po — krnskem zgledu! Niso si sicer upali napisati direktne trditve, pač pa so že v naslovu namigavali na možnost, da je poškodba zopet delo — vandalov. Pa kdo drugi more biti v teh krajih "vandal", ako ne — Slovenec! To bi bil zopet za klevetniške mastem griljaj, ki jim ga je uradna objava temeljito odmaknila od zoba. Postopanje takih listov je tem ogabnejše, ker sicer — da tudi to izrabljajo v svoje namene — sami poročajo, kako lepo in gostoljubno je to naše ljudstvo kje sprejelo italijanske izseljence.

Zakonski načrt za žensko volilno pravico. V volilni imenik za administrativne volitve se vpišejo ženske, ki so dovršile 25. leto svoje starosti ali ga dovršijo do 31. maja tistega leta, v katerem bo izvršena revizija volilnih imenikov, in ki zadostijo enemu sledečih pogojev: 1. Če so odlikovane s kolajno za vojaško hrabrost ali s križem za zasluę v vojni; 2. Če so odlikovane s kolajno za civilno hrabrost ali s kolajno za zasluę na polju javnega zdravstva ali pouka; 3. Če so matere v vojni padli; 4. Če dejansko izvršujejo očetovsko oblast ali veznem, elementarnem tečaju ali so bile privaršitvo; 5. Če so dosegle odpustnino na obpuščene v prvi tečaj kakega javnega zavoda ali šole, državne ali enakopravne, priznane in odobrene od države ali če položijo odgovarjajoč izpit; 6. Če znajo pisati in čitati in plačujejo letno v občini na direktnih državnih davkih katerekoli narave najmanj skupni znesek 40 lir. Pri materi se upoštevajo davki plačevani za premoženje otrok, če ji je po zakonu poverjena uprava. Za izključitev od volilne pravice so predvideni isti pogoji kakor pri moških. Ženske vpisane v volilni imenik imajo tudi pasivno volilno pravico; ne morejo pa biti izvoljene 1. za župana, odbornika; 2. predsednika ali podpredsednika pokrajinskega sveta, predsednika deputacije in pokrajinskega odposlanca; 3. za člana pokrajinskega upravnega

Šolsko društvo podružnica pri Sv. Ivanu vabi na vrtno veselico, ki jo priredi v nedeljo dne 17. t. m. na vrtu Narodnega doma v korist stavbi otroškega vrta, z raznimi pevskimi in godbenimi točkami. Bo tudi srečolov na način ki ni še v tukajšnjih krajih vsakemu znan. Naše gospodične bodo stregle gostom z jedajo in pijačo, ki bo v paviljonu na razpolago. Rojaki! Kdor hoče imeti mirno vest, da je storil svojo narodno dolžnost, naj pride v nedeljo k Sv. Ivanu, da pripomore ohraniti naše malčke svojemu narodu. Klic je resen.

MDP - Sv. Jakob. Danes ob 20'30 redna odborova seja. — Predsednik.

SDA. naznanja, da se bodo vršile v kratkem sledeče športne tekme oz. dirke: pešboja na 5 km, tek na 100 m ter kolesarska dirka na kilometer. Tekmovati smejo le člani. Vpisuje poleg društvenega predstavnika in tajnika, tudi MDP - Sv. Jakob in sicer ob petkih od 8'30 pa do 10 v prostorih DKD, ob sobotah ob istem času pa na stari policiji. — Odbor.

Iz tržaškega življenja

Kolesarjeva nezgoda. Poštni uslužbenec Marjan Goitan, star 17 let, je včeraj jutraj vozil s kolesom po ulici Manzoni, kjer stanuje v hiši št. 17; namenjen je bil v službo. Namesto da bi se držal na desni strani ceste, kakor je predpisano, je vozil s precežno naglico po levi strani. Ko je dospel v ulico Istituto je bila ta njegova nepravilnost kriva, da ni zapazil pravočasno lovornega avtomobila, ki je istočasno vozil navzdol po omenjeni ulici. Zaradi brzine, s katero je vozil, ni utegnil kolesar kreniti v stran in zaletel se je s precejšnjo silo v sprednje kolo tovrnega avtomobila.

Gospod Wansborough je bil v svojem uradu, ko sem po njem vprašal.

Bil je to dobrodušen, priprost, miren mož, bolj podoben zadovoljnemu podeželskemu posestniku kakor pa advokatu. Moji prošnji se je deloma čutil, deloma smejal. Rekel je, da je pač čul o očetovem prepisu cerkvene knjige, dasiravno je ni še videl. Nihče ni vprašal po njem, gotovo pa se nahaja v varnostni celici med drugimi papirji, ki se jih ni nihče dotaknil, odkar je oče umrl. Gospod Wansborough je tudi pripomnil, da je strašna škoda, ker ni več očeta, da bi čul, da je končno nekdo vprašal po njegovem prepisu. Kako bi potem še-le na tem jahal. Vprašal me je, kje sem zvedel o prepisu.

Izognil sem se tudi vprašanju, kolikor se je dalo. V sedanjem razvoju mojih raziskovanj ni bilo mogoče ohraniti vse previdnosti, vendar pa sem smatral kot neobhodno potrebno, da mu za sedaj zamolčim, da sem original že pregledal. Dal sem mu razumeti, da poizvedujem v neki družinski zadevi, pri čemer je vsak trenutek silno važen. Zato da bi zelo želel še z večerno pošto sporočiti v London nekatere podrobnosti o stvari, in kratak vpogled v prepis (za kar seveda plačam

PODLISTEK

WILKIE COLLINS:

Gospa v belem

V naslednjih urah sem moral priti stvari na dno in dobiti Percivala v pest, sicer bi bili vsi dosedanj uspehi izgubljeni. Brezvestni značaj moža, njegov vpliv v okolici, velika nevarnost odkritja njegovega zločina po mojem na slepo pričetem raziskovanju, vse to mi je dokazovalo nujnost zapričeto delo dovršiti brez odlašanja. Med tem, ko sem pričakoval gospoda Dawsona, sem imel dovolj časa za razmišljanje in sem ga tudi uporabil. Nekateri odlomki pogovora s klepetavim starim mežnarjem, ki so me takrat doleteli, so se obujali v mojem spominu v novi, pomembnejši luči. V meni je vstajala temna sornja, ki ni ni prišla v glavo v sakristiji. Na poti v Knowlesbury sem nameraval vprašati gospoda Wansborougha le podatke o materi gospoda Percivala. Sedaj pa sem sklenil, da sam pregledam prepis cerkvene knjige iz Altwelminghama,